

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK XXX

ÚNOR 1961

ČÍSLO 1

356.33—338.984.3 (437) „1961/65“

DO TŘETÍ PĚTILETKY

Podplukovník MUDr. Miroslav HEMALA

Historická celostátní konference Komunistické strany Československa, která se konala ve dnech 5. 7.—7. 7. 1960, projednala a schválila mimo jiné zásadní otázky návrh třetího pětiletého plánu rozvoje národního hospodářství a kultury. První tajemník ÚV KSČ s. Antonín Novotný charakterizoval třetí pětiletku jako národohospodářský plán rozvoje vyspělé socialistické společnosti, jehož splněním budou vytvářeny předpoklady pro přechod k budování komunismu.

Stanovit třetí pětiletce takový smělý cíl bylo možno proto, že pod moudrým vedením Komunistické strany Československa bylo dosaženo v předcházejících letech významných úspěchů v národním hospodářství, kultuře a v rychlém růstu životní úrovně našeho lidu. V naší zemi zvítězil socialismus.

Splnění náročných úkolů třetího pětiletého plánu předpokládá rozhodné zvýšení produktivity práce, která přímo ovlivní růst průmyslové výroby a zvýšení národního důchodu, jenž vzroste o více než 42 %. Rozvoj některých odvětví národního hospodářství bude tak výrazný, že ČSSR předstihne ve výrobě na jednoho obyvatele, např. u oceli, cementu a uhlí, nejvyspělejší kapitalistické státy. Příznivé materiální podmínky, které takto budou vytvořeny, umožní stále více a více uspokojovat výrobní i osobní potřeby společnosti, dále zkracovat pracovní dobu a zvyšovat materiální a kulturní úroveň naší socialistické společnosti.

V materiálech celostátní konference KSČ z července m. r. jsou pro československé zdravotnictví stanoveny některé obecné a principiální úkoly. Například v referátu s. Novotného je věnována pozornost otázce a problému reprodukce pracovní síly: „Musíme vidět, že živá pracovní síla je a zůstane základní výrobní silou a že je prvořadou povinností nás všech starat se o pracujícího člověka, zabezpečovat jeho všestranný rozvoj, zvyšovat jeho kvalifikaci, umožňovat další vzdělání, stejně tak jako pečovat o neustálou obnovu jeho sil, účelněji využívat pracovní dobu a také volný čas. V této souvislosti bych chtěl naléhavě upozornit zvláště

vedení závodů i závodní výbory odborových organizací na značné ztráty, které u nás vznikají úrazovostí a které se stále nedaří podstatněji snížit. Úrazy způsobují nenahraditelné škody především na zdraví i na životech a zároveň představují veliké ztráty statisíců pracovních sil každý měsíc. Bude nutné přijmout rozhodnější opatření, abychom tento stav změnili.“ (Nová mysl, zvl. číslo 1960, str. 21.)

Specifikace obecných úkolů zdravotnické péče, která je uvedena ve směrnících třetího pětiletého plánu, se týká převážně těchto základních otázek: prevence, principu socialistického zdravotnictví; rozvoje hygienicko-epidemiologických služeb v boji za zdravé životní prostředí; přiblížení odborných služeb obyvatelstvu; boje proti tbc., ostatním přenosným chorobám a prevence nejčastěji se vyskytujících chorob, rozvoje lůžkového fondu a lékařských míst; lázeňské léčby; zdravotnického výzkumu a farmaceutického průmyslu.

Jak je vidět, bude státní zdravotní správa ve třetí pětiletce řešit celou pestrou paletu zásadních úkolů. Zdravotnická služba Čs. lidové armády, jako její organická součást, participuje na těchto úkolech úměrně svému postavení a poslání.

V podstatě půjde o to, dobudovat ve zvláštních podmínkách ozbrojených sil socialistickou soustavu ochrany zdraví vojsk. Tuto soustavu ochrany zdraví je třeba budovat tak, aby zdravotnická služba Čs. lidové armády byla schopna splnit odpovědné úkoly v obtížných podmínkách vedení současného boje za použití atomových zbraní a ostatních zbraní hromadného ničení.

V souladu s hlavními úkoly státní zdravotní správy bude vojenské zdravotnictví v podstatě řešit dva komplexy otázek:

1. připravenosti zdravotnické služby,
2. preventivní péče — kde půjde o co největší uplatnění preventivních opatření, zaměřených na vytváření zdravého životního a pracovního prostředí, na upevňování zdraví vojáků, na předcházení nemocí a úrazů, na další rozhodný pokles nemocnosti a úrazovosti vojsk.

Aby bylo možno těchto hlavních cílů dosáhnout, je nutno splnit celou řadu úkolů a opatření v těchto odvětvích zdravotnické služby:

a) Zdravotnický výzkum a vývoj bude zaměřen na řešení problémů zdravotnické ochrany proti atomovým a ostatním zbraním hromadného ničení. To předpokládá úzkou součinnost s MZd, ČSAV a jinými pracovišti.

Zdravotnický vývoj bude řešit převážně otázky nové zdravotnické techniky.

b) Investiční výstavba řeší hlavně rekonstrukci a dokončení rozestavěných akcí. Rozšíření lůžkového fondu se nepředpokládá. Výstavba nových kapacit zabezpečuje hlavně výzkumnou a výukovou bázi.

c) Léčebně preventivní péče. Cíl, kterého má být v třetí pětiletce dosaženo, je formulován výše. Zásadně půjde o tato opatření:

- na základě dokončeného výzkumu (do r. 1963) a rozboru zákonitostí výskytu úrazů a nemocí, které jsou nejčastější příčinou neschopnosti ke službě, stanovit komplexní metody prevence,
- zkvalitnit ambulantní služby ve vojenských nemocnicích,
- na úseku lázeňské péče zkvalitnit výběr a zaměřit se především na vojáky s onemocněním ústrojí dýchacího, oběhového a trávicího, spolu s neurózami a stavy z vyčerpání.

d) Hygienicko-protiepidemické zabezpečení.

Docílit zásadního obratu jeho dosavadního charakteru omezeného převážně na likvidování epidemií a vytvořit předpoklady, aby byl nahrazen skutečnou prevencí dosud se vyskytujících masových infekčních onemocnění. Hygienicko-

epidemiologickou službu přednostně rozvíjet a posilovat tak, aby se mohla stát hlavním strážcem správného působení faktorů životního a pracovního prostředí na zdraví vojáků. Věnovat hlavní pozornost rozvoji hygieny vojenské práce a zdravotnickým problémům bojové přípravy vojsk, rozvoji hygieny osobní a komunální, hygieně výživy. Znamená to rovněž zabezpečení odpovídající materiální a kádrové základny.

e) Vojenská lékařská posudková služba bude plnit náročné úkoly, zejména v oblasti doplňování armády. Nové zvýšené požadavky na výběr a zařazení se budou týkat hlavně změny poměru schopných k řadové a neřadové službě, jakož i vyšších nároků na duševní schopnost vojáka a celkového stavu centrálního nervového systému. Tyto skutečnosti a požadavky vyplývají hlavně z technického rozvoje armády a některých nových prvků ve vševojskové taktice a operačním umění.

To jsou některé hlavní úkoly a cíle, kterých má zdravotnická služba Čs. lidové armády dosáhnout. Je pochopitelné, že i ostatní úseky činnosti, které zde nejsou specifikovány — materiálně technické zabezpečení, vojenské zdravotnické školy, plán práce a pracovních sil aj. — mají základní jednotící rys: zabezpečit v co možná největší míře splnění hlavního cíle třetí pětiletky zdravotnické služby Čs. lidové armády: Dobudovat v podmínkách ozbrojených sil socialistickou soustavu ochrany zdraví vojsk v míru i ve válce.

Všechny naše síly na splnění velkých, radostných úkolů ve třetí pětiletce, všechny naše síly napřít k zvýšení obranyschopnosti naší socialistické vlasti.